

Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15825/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0318(NLE)

LIMITE

PROCIV 86	ATO 62
ENV 1384	CSC 546
JAI 1545	ECOFIN 1284
SAN 701	CSCI 198
COSI 231	DATAPROTECT 333
CHIMIE 102	MI 1043
ENFOPOL 512	CODEC 2272
RECH 530	COPS 563
CT 183	JAIEX 92
DENLEG 62	COPEN 415
COTER 228	IND 626
RELEX 1393	POLMIL 311
ENER 642	IPCR 63
HYBRID 82	DIGIT 281
TRANS 539	DISINFO 98
CYBER 302	CSDP/PSDC 799
TELECOM 355	MARE 27
ESPACE 88	POLMAR 59

ΕΚΘΕΣΗ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 12485/23 + ADD1

Θέμα: Έκθεση προόδου της Προεδρίας για τη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με σχέδιο στρατηγικής για τον συντονισμό της αντιμετώπισης σε ενωσιακό επίπεδο διαταράξεων σε κρίσιμες υποδομές με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον

Η παρούσα έκθεση καταγράφει τις εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί έως σήμερα στα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και αποτυπώνει την πορεία της εξέτασης της προαναφερόμενης πρότασης.

Η έκθεση καταρτίστηκε υπό την ευθύνη της Προεδρίας και αποτελεί μέρος της προετοιμασίας ενόψει του Συμβουλίου ΔΕΥ της 4ης και 5ης Δεκεμβρίου 2023. Το Συμβούλιο θα κληθεί να λάβει υπό σημείωση την έκθεση.

Έκθεση προόδου της Προεδρίας για τη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με σχέδιο στρατηγικής για τον συντονισμό της αντιμετώπισης σε ενωσιακό επίπεδο διαταράξεων σε κρίσιμες υποδομές με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 6 Σεπτεμβρίου 2023 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με σχέδιο στρατηγικής για τον συντονισμό της αντιμετώπισης σε ενωσιακό επίπεδο διαταράξεων σε κρίσιμες υποδομές με σημαντικό διασυνοριακό ενδιαφέρον¹. Το εν λόγω σχέδιο στρατηγικής ήταν αίτημα που διατυπώθηκε στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών, η οποία εκδόθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2022 και αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης στον απόηχο της δολιοφθοράς του Nord Stream. Τόσο αυτό το νέο σχέδιο στρατηγικής όσο και η σύσταση του Συμβουλίου του 2022 συμπληρώνουν τη βασική διατομεακή νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με τη φυσική ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών, δηλαδή την οδηγία για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (οδηγία CER) που εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2022.
2. Τα τελευταία χρόνια, οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν οι κρίσιμες υποδομές στην Ένωση έχουν αυξηθεί, μεταξύ άλλων λόγω της αυξημένης απειλής υβριδικών επιθέσεων ή της αυξανόμενης συχνότητας των ακραίων καιρικών φαινομένων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Τα πρόσφατα περιστατικά που έπληξαν τις υποθαλάσσιες κρίσιμες υποδομές στη Βαλτική Θάλασσα, επηρεάζοντας τη Φινλανδία, την Εσθονία και τη Σουηδία, υπενθυμίζουν αδιαμφισβήτητα το γεγονός αυτό και την ανάγκη συνεχούς ενίσχυσης της ανθεκτικότητάς μας, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Τον περασμένο μήνα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη διασφάλιση της ασφάλειας των κρίσιμων υποδομών. Η Προεδρία θεωρεί ότι οι προσπάθειες να προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις για το σχέδιο στρατηγικής για τις κρίσιμες υποδομές συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη αυτού του στόχου.

¹ 12485/23 +ADD1.

3. Στο σχέδιο της Επιτροπής περιγράφονται συνοπτικά τα διάφορα επίπεδα συνεργασίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την αντιμετώπιση σημαντικών περιστατικών με διασυνοριακή διάσταση που αφορούν κρίσιμες υποδομές. Αποσκοπεί στην επίτευξη τριών βασικών στόχων: 1) βελτίωση της κοινής επίγνωσης της κατάστασης, 2) ενίσχυση της συντονισμένης ενημέρωσης του κοινού και 3) συντονισμένη αποτελεσματική αντίδραση. Το παρόν σχέδιο στρατηγικής έχει ως στόχο να συμπληρώσει την πρόσφατα εκδοθείσα οδηγία CER του Δεκεμβρίου του 2022 όσον αφορά την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

4. Στο Συμβούλιο, η εξέταση της πρότασης πραγματοποιείται στην Ομάδα «Πολιτική προστασία» σε ειδική σύνθεση, η οποία ασχολείται αποκλειστικά με την οδηγία για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (στο εξής: PROCIV-CER). Η σύνθεση αυτή περιλαμβάνει εκπροσώπους που ορίζονται από τα κράτη μέλη για να παρακολουθούν τις συζητήσεις σχετικά με την οδηγία CER και, γενικότερα, σχετικά με την προστασία και την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών και την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων.
5. Οι συζητήσεις για το σχέδιο κειμένου ξεκίνησαν κατά τη συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου με μια συνολική παρουσίαση των βασικών πτυχών από την Επιτροπή. Στα κράτη μέλη δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσουν τις προκαταρκτικές απόψεις τους σχετικά με την πρόταση. Τέθηκαν διάφορα ερωτήματα, μεταξύ άλλων σχετικά με το τομεακό πεδίο εφαρμογής και το κατώτατο όριο για τη χρήση του σχεδίου στρατηγικής, την αλληλεπίδραση του σχεδίου με άλλους υφιστάμενους μηχανισμούς διαχείρισης κρίσεων, και την ορολογία.
6. Η Ομάδα PROCIV-CER συνέχισε τις συζητήσεις σχετικά με την πρόταση στις 4 Οκτωβρίου. Της συνεδρίασης PROCIV-CER προηγήθηκε άσκηση μισής ημέρας την οποία διοργάνωσε η Επιτροπή με τη μορφή συζήτησης βάσει σεναρίων. Στόχος ήταν να δοκιμαστεί το σχέδιο του σχεδίου στρατηγικής για τις κρίσιμες υποδομές σε ένα πλασματικό σενάριο και, ως εκ τούτου, να δοθεί η ευκαιρία να εντοπιστούν πιθανές ελλείψεις και βελτιώσεις που μπορούν να ενσωματωθούν στις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόταση στο Συμβούλιο.

7. Η Προεδρία υπέβαλε μια πρώτη συμβιβαστική πρόταση πριν από τη συνεδρίαση της Ομάδας PROCIV CER της 8ης Νοεμβρίου. Τα κράτη μέλη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί, επισημαίνοντας, ωστόσο, την ανάγκη να συνεχιστούν οι συζητήσεις σχετικά με ορισμένα θέματα, μεταξύ των οποίων: το τομεακό πεδίο εφαρμογής και το κατώτατο όριο για τη χρήση του σχεδίου στρατηγικής· οι συνέργειες με άλλους μηχανισμούς και κέντρα αντιμετώπισης κρίσεων της Ένωσης και ο ρόλος τους, όπως ο ρόλος του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών σε αυτό το νέο σχέδιο στρατηγικής· ο καταλληλότερος τρόπος για να γίνει γνωστός ο πρωταρχικός ρόλος των κρατών μελών στη διαχείριση κρίσεων και την προστασία της εθνικής ασφάλειας· η κατάλληλη προστασία ευαίσθητων και διαβαθμισμένων πληροφοριών· και οι ρόλοι των οργάνων και φόρουμ του Συμβουλίου και της Επιτροπής σε αυτό το νέο σχέδιο στρατηγικής. Η Επιτροπή αποσαφήνισε ορισμένες πτυχές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με στοιχεία που είχαν προηγουμένως τεθεί από τα κράτη μέλη.
8. Η Προεδρία προετοιμάζει επί του παρόντος δεύτερη συμβιβαστική πρόταση που θα υποβληθεί πριν από τη συνεδρίαση της Ομάδας PROCIV-CER της 11ης Δεκεμβρίου.
9. Όσον αφορά τον συντονισμό, η Προεδρία έχει καταβάλει προσπάθειες για τη συμμετοχή άλλων σχετικών Ομάδων, όπου κρίνεται σκόπιμο, σε αυτόν τον διατομεακό φάκελο. Οι αντιπρόσωποι της Ομάδας PROCIV (Ομάδα «Πολιτική Προστασία») κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην PROCIV-CER της 8ης Νοεμβρίου, δεδομένου ότι τα θέματα που συζητήθηκαν αφορούσαν θέματα του ενδιαφέροντος τους. Η Πολιτικοστρατιωτική Ομάδα (PMG) συζήτησε την παράγραφο σχετικά με τη συνεργασία ΕΕ-NATO κατά τη συνεδρίασή της στις 13 Νοεμβρίου.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

10. Η Προεδρία εκτιμά ιδιαίτερα το έργο της Επιτροπής και των κρατών μελών κατά τη διάρκεια της διαπραγματευτικής διαδικασίας. Η Προεδρία αναγνωρίζει επίσης τις σημαντικές προσπάθειες συντονισμού που κατέβαλαν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των εθνικών τους διοικήσεων, με εποικοδομητικές συζητήσεις που κατέληξαν σε πρόοδο των διαπραγματεύσεων.
11. Η Προεδρία εκτιμά ότι οι διαπραγματεύσεις προχώρησαν ικανοποιητικά, αλλά ενδέχεται να μην είναι δυνατόν να εκδοθεί η παρούσα σύσταση του Συμβουλίου πριν από το τέλος του εξαμήνου, δεδομένου ότι διάφορα ζητήματα χρήζουν περαιτέρω εξέτασης. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν περαιτέρω χρόνο για εθνικές διαβουλεύσεις σε αυτόν τον σύνθετο, διατομεακό φάκελο που άπτεται θεμάτων εθνικής ασφάλειας. Η ισπανική Προεδρία συνεργάζεται στενά με την επερχόμενη βελγική Προεδρία για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση του φακέλου, σε περίπτωση που χρειαστεί.
12. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων και το Συμβούλιο καλούνται να λάβουν υπό σημείωση την πρόοδο που επιτελέστηκε στο πλαίσιο της εξέτασης του προτεινόμενου σχεδίου στρατηγικής.